

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

23 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Boico Victor

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Druță Boris în numele inculpatului Creciun Andrei, prin care solicită casarea sentinței Judecătorei Chișinău /sediul Rîșcani/ din 27 decembrie 2017 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Creciun Andrei XXXX, născut la XXXX, originar din r-nul XXXXX, s. XXXX și domiciliat în mun. XXXXX, str. XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 30.04.2013 – 27.12.2017 (prima instanță);

2. 25.01.2018 – 18.09.2018 (instanța de apel);

3. 07.11.2018 – 23.01.2019 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, /sediul Rîșcani/ din 27 decembrie 2017, Creciun Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani. Conform art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

Acțiunea civilă înaintată de F.P.C. „UNGAR” S.R.L. a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să decidă instanța civilă.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că la 22 decembrie 2012, în jurul orei 08:30, inculpatul Creciun Andrei, conducând automobilul de model „Opel Kombo” cu numărul de înmatriculare XXXXX, deplasându-se pe traseul Chișinău - Măgdăcești, în direcția sat. Măgdăcești, efectuând depășirea automobilului VW LT, cu numărul de înmatriculare XXXX, condus de Ursu Iurii, nu a manifestat prudență sporită la trafic, a ignorat cerințele Regulamentului circulației rutiere și anume prevederile:

- pct. 39 (1) RCR, care prevede că: înainte începerii deplasării, reîncolonării sau alte schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic;

- pct. 45 RCR, conform căruia conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii, d) situația rutieră. 2) În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului;

- pct. 51 lit d) RCR, potrivit căruia: înainte depășirii, conducătorul vehiculului trebuie să se asigure că poate să revină pe banda precedentă fără a stânjeni vehiculul depășit;

- pct. 52 (2) RCR, conform căruia: conducătorul trebuie să mențină în timpul depășirii un interval lateral suficient în raport cu vehiculul pe care îl depășește.

Astfel, ca urmare, s-a tamponat cu automobilul XXXXX cu număr înmatriculare XXXX, condus de către Ursu Iurii. În rezultatul accidentului de circulație Virlan Vadim, pasager al automobilului „Opel Kombo”, conform raportului de expertiză medico-legală nr.433/D din 01.03.2013, s-a ales cu vătămări corporale grave.

Prima instanță a încadrat acțiunile inculpatului Creciun Andrei în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, adică încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către inculpatul Creciun Andrei, prin care și-a manifestat dezacordul cu soluția primei instanțe.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința fără modificări.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță pe deplin a constatat starea de fapt și de drept a acțiunilor săvârșite de inculpatul Creciun Andrei, iar probele examinate, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, au fost apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, inclusiv în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a reținut că deși inculpatul Creciun Andrei nu a recunoscut vina în comiterea acțiunilor descrise în actul de învinuire, vina lui Creciun Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit.a) Cod penal, se dovedește integral și prin cumulul de probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, cum ar fi:

- declarațiile din prima instanță a părții vătămate Vîrlan Vadim (f.d. 210-212, vol. I);

- declarațiile din prima instanță a martorilor Ursu Iurie (f.d. 218-219, vol. I), Dolșinschi Valeriu (f.d. 216), Verdeș Ivan (f.d. 213-215, vol. I), Bajora Andrei (f.d. 217, vol. I);

- prin conținutul procesului verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 22.12.2012, schița accidentului rutier și tabelul fotografic (f.d. 4-7, vol. I);

- prin concluziile raportului de expertiză medico-legală nr. 433/D din 22.02.2013, potrivit căroră, analizând datele documentelor medicale prezentate pe numele lui Vîrlan Vadim s-au constatat leziunile corporale, care au fost produse în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent, dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, prezintă pericol pentru viața și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă (f.d. 42-43, vol. I);

- prin concluziile raportului de expertiză nr. 681 din 14.02.2013 potrivit căroră în momentul tamponării (contactul inițial) poziția reciprocă (unghiul) a autocamionului de model „Opel Kombo” cu n/î XXXXX față de autocamionul de model „VW LT” cu n/î XXXXX, a fost sub unghi de aproximativ 2-5° (foto. 16-19, schema nr.1 la prezentul raport).

Conform procesului verbal de cercetare a locului accidentului rutier, schemei accidentului rutier careva urme de frânare, derapare la fața locului n-au fost depistate, alte careva urme, obiecte, date utile pentru aprecierea poziției (unghiului) mijloacelor de transport în momentul tamponării (contactului inițial) în raport cu elementele părții carosabile lipsesc, de aceea stabilirea poziției reciproce a acestora în raport cu elementele părții carosabile nu este posibil.

Din punct de vedere tehnic în circumstanțele producerii accidentului rutier dat autocamionul de model „Opel Kombo” cu n/î xxxxx înainta (avea o viteză mai mare) în raport cu autocamionul de model „VW LT” cu n/î xxxx (urmele de pe partea laterală dreaptă a autocamionului „Opel Kombo” sunt create din față spre spate, iar urmele de pe suprafața părții laterale față stânga a autocamionului „VW LT” sunt create din spate spre față, vezi urnirea (deplasarea) vopselei la fundul urmei - spre margini și prezența bavurilor de vopsea în locul contopirii valțurilor și canelurilor, vezi foto 9-11, 23-27, intensificarea prelevării cauciucului spre sfârșitul urmei, foto 6-8, 22). Ținând cont de mecanismul tamponării, de forțele de inerție prezente la momentul accidentului rutier, starea părții carosabile (înzăpezită) în coraport cu factorul viteză și în special faptul că în dinamica dezvoltării procesului tamponării, mijloacele de transport sunt proiectate pe dreapta traiectoriei inițiale de deplasare, se poate de menționat faptul existenței în procesul mișcării, din momentul interacțiunii, a unui impuls de scurtă durată din stânga spre dreapta. Pierderea stabilității, capacității de maniabilitate a automobilului se întâmplă de obicei ca rezultat al acțiunii forțelor, impulsurilor

laterale, în special în condiții viteză și aderență joasă a suprafeței carosabilului (suprafața carosabilului înghețată, înzăpezită) (f.d.47-58, vol. I);

- procesul verbal de confruntare a martorului Ursu Iurii și bănuitul Creciun Andrei din 25.02.2013 (f.d. 90, vol. I);

- procesul verbal de confruntare a martorului Verdeș Ivan și bănuitul Creciun Andrei din 25.02.2013, conform căruia martorul Verdeș Ivan a insistat la faptul, că nu a văzut ca microbuzul să vireze în partea stângă (f.d. 91, vol. I).

Instanța de apel a notat că este de acord cu concluziile primei instanțe precum, că din probele administrate, inclusiv declarațiile martorilor Dolșinschi Valeriu, Bajora Andrei și Verdeș Ivan, în privința cărora prima instanță nu a stabilit careva teme de necredibilitate, se constată cu certitudine comiterea de către inculpat a infracțiunii imputate.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a preluat și concluzia primei instanțe, care, în esență, corect a remarcat că circumstanțele comiterii de către inculpat a infracțiunii imputate se confirmă și prin concluziile raportului de expertiză nr. 681 din 14.02.2013.

Totodată, instanța de apel a atestat că este întemeiată concluzia primei instanței care a apreciat critic declarațiile părții vătămate, deoarece acesta este coleg de serviciu cu inculpatul și declarațiile sunt date în apărarea ultimului, inclusiv și asupra aprecierii critice a declarațiilor inculpatului, interpretându-le ca o modalitate a inculpatului de a se eschiva de la răspunderea penală.

În continuare, cu referire la pedeapsă, instanța de apel a constatat că prima instanță la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

4. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Druță Boris în numele inculpatului Creciun Andrei, care indică temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 2), 6) Cod de procedură penală, și solicită casarea sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu achitarea inculpatului de sub învinuirea înaintată, pe motiv că în acțiunile sale lipsesc elementele infracțiunii.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 414 Cod de procedură penală, or era obligată să verifice profund argumentele aduse de apelant în apelul său, precum și să-și întemeieze decizia în rezultatul probelor anexate la dosar. Instanța de apel insuficient a analizat stările de fapt și de drept a acțiunilor săvârșite de Ursu Iurie, care se afla la volanul automobilului companiei „Ungar” SRL;

- prima instanță și cea de apel superficial au analizat declarațiile martorilor Dolinski Valeriu (f.d. 216), Bajora Andrei (f.d. 217), apoi procesul verbal de cercetare a locului accidentului la fața locului (f.d. 4-7), ale procesul-verbal de confruntare a lui Creciu Andrei cu Ursu Iurie (f.d.90) și Verdeș Ivan (f.d.91), fiind vădit ignorate declarațiile lui Creciu Andrei;

- în decizia instanței de apel, sunt descrise argumentele ce „dovedesc” culpabilitatea lui Creciu Andrei, exact în același mod și argumentări, precum a făcut-o Judecătoria Chișinău (sediul) Râșcani în sentința sa din 27 decembrie 2017, ceea ce, este o eroare de drept;

- s-a aplicat o lege eronată, încălcându-se principiul individualizării pedepsei;

- prin prisma legislației naționale în vigoare, instanțele au ignorat față de Creciu Andrei și alte drepturi prevăzute de art. 5, 6 § 1, 13 din Convenția pentru Apărarea Dreptului Omului — un proces echitabil în fața unei instanțe judecătorești, care în partea sa enunță principiului supremației dreptului ca element al statelor contractante constituie unul din elementele fundamentale — proces echitabil; admisibilitatea și analizare efectivă a probelor.

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și conținut prevăzute în art. 430 Cod de procedură penală, menționând în acest sens că din conținutul cererii de recurs rezulta că nu conține datele specificate în art. 430 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală și recurentul, absolut, nu a argumentat ilegalitățile hotărârii atacate, nu a specificat în ce constă problema de drept de importanță generală abordată pe cauza în speță, formal invocând prevederile art.427 „p.2,6” Cod de procedură penală, fără ca aceste temeuri să fie motivate și să corespundă materialelor administrate pe caz.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile

instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, se reține că recurentul invocă prezența temeiurilor de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 2), 6) Cod de procedură penală, și anume cazurile când „*instanța nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art.30, 31 și 33, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii care a fost expus neclar, și că instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*”, precum și încălcarea art. 5, 6§1, 13 CEDO.

Totodată, din conținutul recursului, se reflectă că recurentul face referire la argumente de individualizare a pedepsei, ce cad sub incidența temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală și solicită achitarea inculpatului Creciuun Andrei, din motiv că în acțiunile acestuia lipsesc elementele infracțiunii, ce cade sub incidența temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de recurent și motivele specificate, nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, din următoarele considerente.

Prin urmare, în privința temeiului de recurs invocat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că nu și-a găsit confirmarea în urma cercetării materialelor cauzei, nefiind identificate careva circumstanțe care ar justifica incidența temeiului invocat, dat fiind faptul că, instanța de apel, la judecarea apelului și adoptarea deciziei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, s-a expus detaliat și argumentat asupra motivelor relevante invocate, (chiar în condițiile în care inculpatul a depus doar un apel nemotivat), fiind redată clar motivele pe care se întemeiază soluția instanței de apel, în baza cumulului de probe, cercetate, verificate și apreciate just prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, soluția instanței nefiind afectată de o eroare gravă de fapt, motivarea soluției fiind în corespundere cu dispozitivul hotărârii, care este explus clar, iar de către instanța de recurs ordinar nu sunt identificate temeiuri de a interveni în hotărârea instanței de apel.

Totodată, ce ține de alegația recurentului, precum că instanța de apel doar a preluat argumentele primei instanțe, ce constituie o eroare de drept, Colegiul penal atestă că este neîntemeiată, or din conținutul deciziei instanței de apel, rezultă că instanța de apel s-a expus pe chestiunile esențiale supuse atenției sale, anume în privința demonstrării vinovăției inculpatului Creciuun Andrei, iar preluarea motivării primei instanțe nu constituie o eroare de drept, fiind în corespundere și cu

jurisprudența CtEDO, pct. 37 a hotărârii în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, în care s-a statuat că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

La fel, ce ține de argumentele recurenului descrise, prin care acesta își manifestă dezacordul cu aprecierea probelor de către instanțele de judecată, și anume a declarațiilor martorilor Dolinski Valeriu (f.d. 216, vol. I), Bajora Andrei (f.d. 217, vol. I), apoi procesul-verbal de cercetare a locului accidentului la fața locului (f.d. 4-7, vol. I), ale procesului-verbal de confruntarea lui Creciu Andrei cu Ursu Iurie (f.d. 90, vol. I) și Verdeș Ivan (f.d. 91, vol. I), fiind vădit ignorate declarațiile inculpatului Creciu Andrei, Colegiul penal reține că nu pot fi acceptate, din considerentul că asemenea critici nu constituie temeiuri de recurs, reprezentând doar opinia subiectivă a recurentului, or, conform prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept esențiale comise de instanțele de fond și de apel. Astfel, instanța de recurs ordinar nu consideră necesar de a da o nouă apreciere probelor administrate la speța dată, ce este de competența exclusivă a primei instanțe și a instanței de apel, iar instanța de recurs ca instanță ierarhic superioară, examinează cauza doar sub aspectul prezenței erorilor de drept comise de prima instanță și cea de apel la judecarea cauzei, ce în speță nu au fost identificate.

Mai mult, din conținutul recursului ordinar declarat, reiese că recurentul face o proprie apreciere a probelor în temeiul cărora instanța de apel și-a întemeiat soluția, argumentându-și astfel propria versiune privind circumstanțele cauzei, iar instanța de recurs ordinar la acest capitol invocă că nu poate fi acceptată, or contravine constatărilor instanței de apel în prezenta speță, întemeiate just pe cumulul de probe descris și apreciat de instanța de apel în decizia sa.

De asemenea, ce ține de criticile recurentului că în prezenta speță de către instanțele de judecată inculpatului Creciu Andrei i-au fost încălcate drepturile garantate de art. 5, 6§1, 13 CEDO, Colegiul penal atestă că sunt invocate pur declarativ, or în susținerea acestora nu au fost specificate careva argumente relevante, iar instanța de recurs ordinar verificând legalitatea deciziei instanței de apel și a sentinței primei instanțe prin prisma acestor prevederi, nu a identificat prezența circumstanțelor ce ar demonstra încălcarea drepturilor garantate inculpatului Creciu Andrei de Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților fundamentale

Mai mult, Colegiul penal atestă caracterul contradictoriu a recursului declarat, or deși se contestă decizia instanței de apel, primordial pe aspectul nedemonstrării vinovăției inculpatului Creciu Andrei în fapta imputată, totuși

recurentul menționează pur declarativ, că în prezenta speță s-a încălcat principiul individualizării pedepsei, ce nu poate fi acceptat de instanța de recurs ordinar.

Totodată, Colegiul penal, conchide că deși recurentul solicită achitarea inculpatului Creciun Andrei, din motiv că în acțiunile acestuia lipsesc elementele infracțiunii, acesta nu a adus nici un argument relevant în susținerea acestei solicitări, iar analizând partea descriptivă a deciziei instanței apel (f.d. 60-63, vol. II), conchide că instanța de apel s-a expus detaliat asupra chestiunilor esențiale supuse atenției sale, și anume în privința prezenței elementelor infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, în acțiunile inculpatului Creciun Andrei, or anume în urma încălcării regulilor prevăzute de Regulamentul circulației rutiere în momentul depășirii automobilului de model VW LT, condus de Ursu Iurie, a fost comis accidentul rutier în prezenta speță, concluzie ce a fost reținută just de ambele instanțe ierarhic inferioare, în temeiului cumulului de probe reflectat și analizat în sentință (f.d. 224-225, vol. I) și decizie (f.d. 60-63, vol. II), apreciat corect prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, iar instanța de recurs ordinar nu identifică nici un temei de a interveni în decizia instanței de apel sub aspectele contestate.

7. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate în recurs care ar fi afectat hotărârile atacate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Druță Boris în numele inculpatului Creciun Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Creciun Andrei XXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată pe **23 ianuarie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Boico Victor